

LEADER-RYHMIEN LAATUTYÖN SPARRAUSPÄIVÄ: VERTAISAUDITOINTI

JANNE MARNIEMI, RAMBOLL MANAGEMENT CONSULTING

24.8.2017

OHJELMA

- klo 9.30 Aamukahvi
- klo 10.00 Tervetuloa: päivän ohjelma ja tavoitteet, *verkostoasiantuntija Juha-Matti Markkola, verkostopalvelut*
- Pieni kertaus laatutyöstä, laatutyöprosessin eri vaiheet, *johtaja Janne Marniemi, Ramboll Management Consulting*
 - Laatukäsikirjasta vertaisauditointiin
 - Minkälainen on hyvä auditoija?
- Käytännön kokemuksia vertaisauditoinnista, *toiminnanjohtajat Marjon Tolvanen Leader Sepra ja Riitta Bagge Kärki-Leader*
- Leader-ryhmien toiminnan itsearviointi. Vertaisauditoinnin ja vuosiraportoinnin kehittäminen, *maaseutuylitarkastaja Laura Jänis, maa- ja metsätalousministeriö*
- klo 11.30 Lounas (omakustanteinen)
- klo 12.30 Hyvä vertaisauditointiprosessi, mitä se on käytännössä?
 - Miten voimme sen käytännössä toteuttaa?
- Pohdintaa työpöydissä
- Pöytien tulosten purku ja jatkotoimenpiteet
- klo 15.00 loppukahvit

AVAUKSESTA POIMITTUA

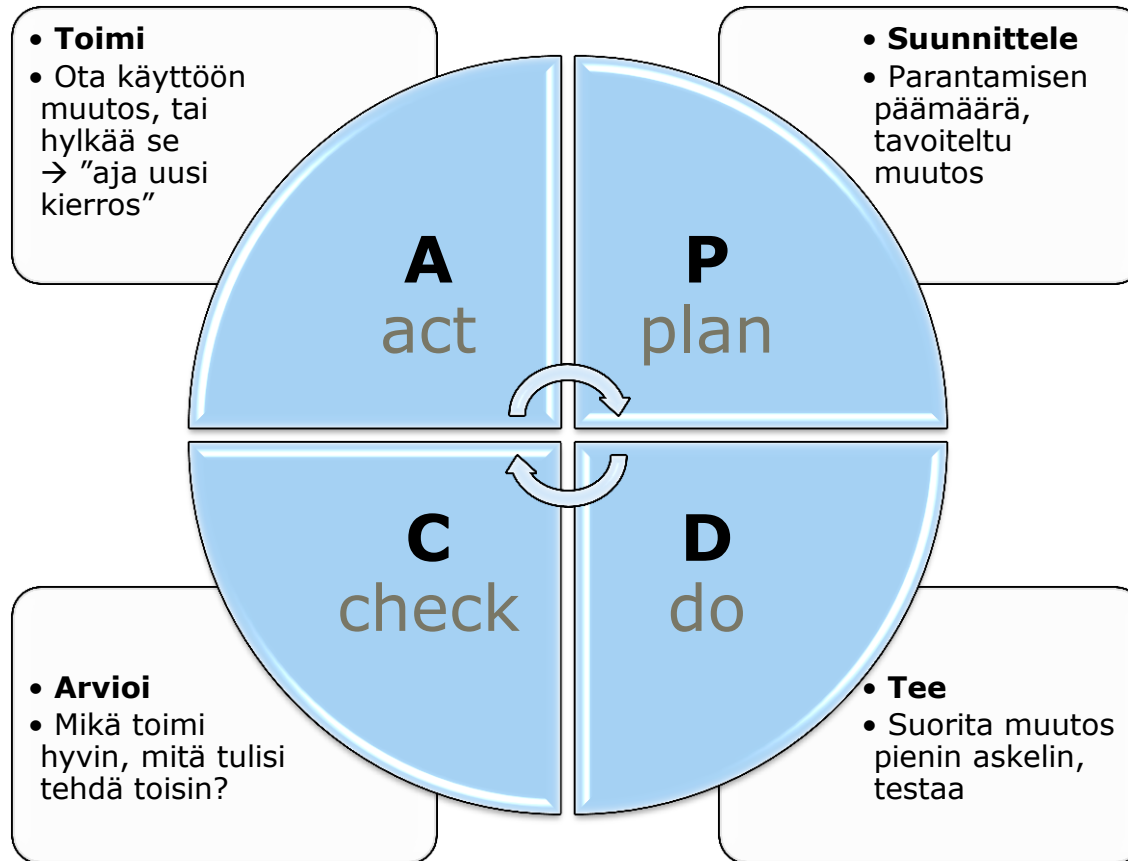
- Laatumatka on jo aika pitkä.
- Laatutyö on alkanut toimijoiden omasta tarpeesta.
- Laatuspilottien kautta systemaattiseen laatutyöhön laatukäsikirjojen avulla.
- Laatutyön tilanne vaihtelee tällä hetkellä.
- Pyrimme erilaisten välineiden avulla tukemaan Leader-toimijoiden työn laatua.
- Olemme ottamassa seuraavan askeleen laatutyössä – vertaisauditointi.
- Ainakin kerran vuodessa on laatutyön sparraustilaisuuksia.

PIENI KERTAUS LAATUTYÖSTÄ:

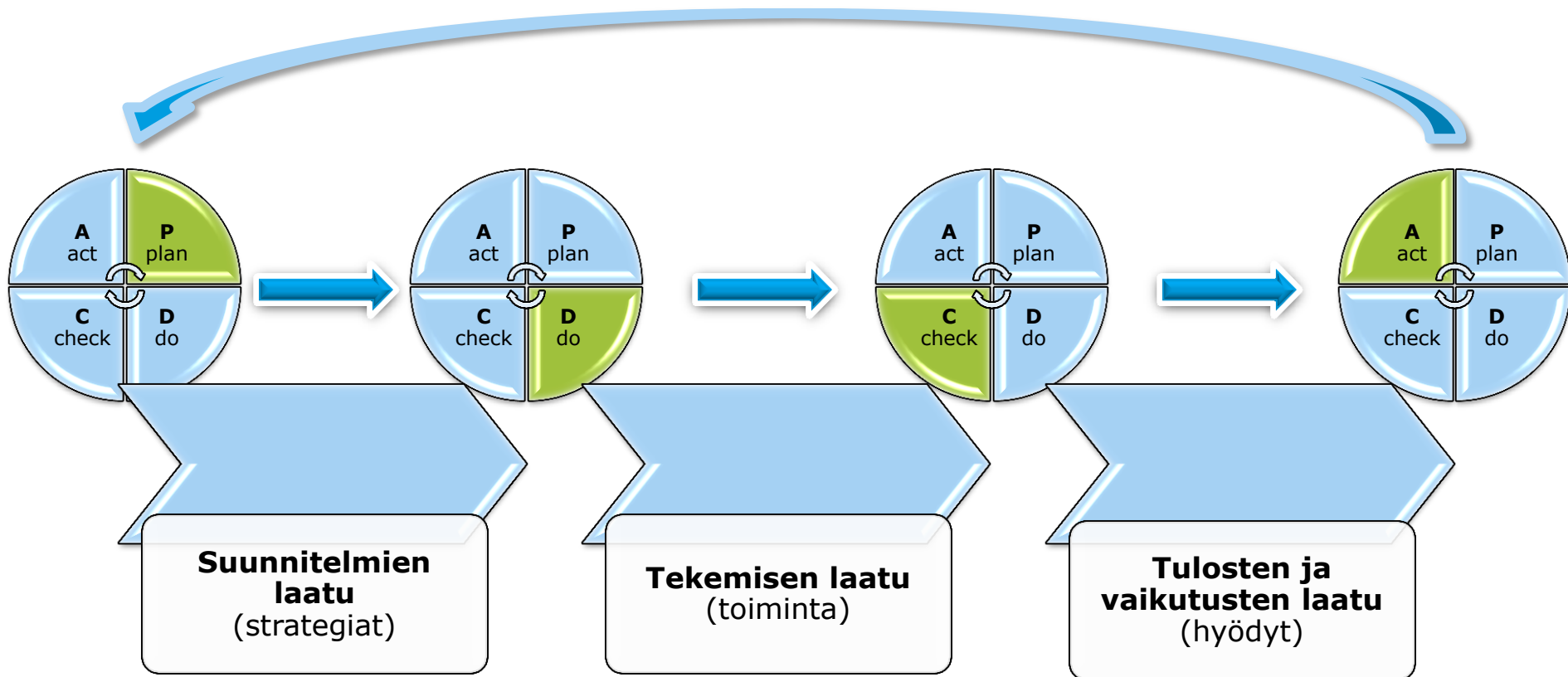
- LAATUTYÖN PROSESSIN ERI VAIHEET
- LAATUKÄSIKIRJASTA VERTAISAUDITOINTIIN
- HYVÄ AUDITOIJA?

JATKUVAN PARANTAMISEN PERUSMALLI

(DEMING 1994)

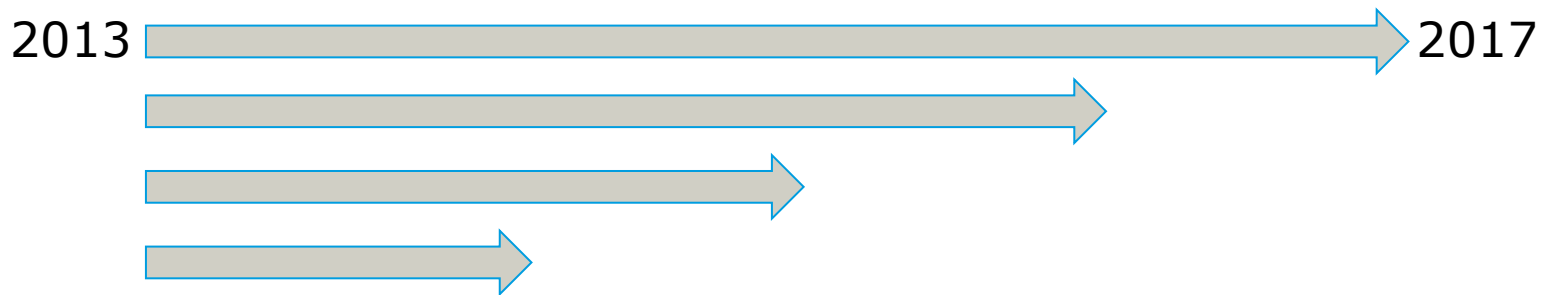
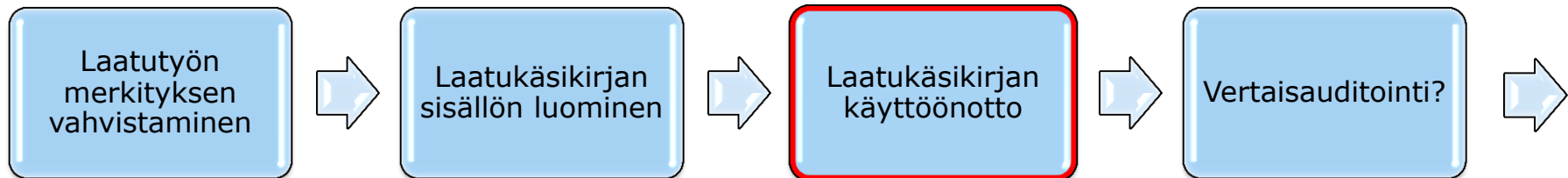
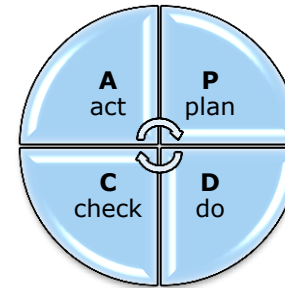
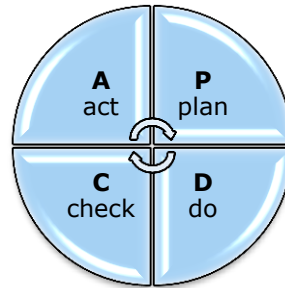
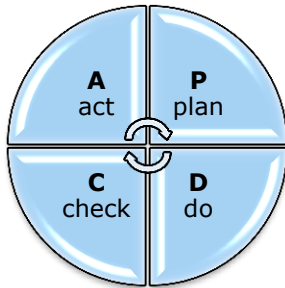
JATKUVAN KEHITTÄMISEN TOIMINTATAPA: SUUNNITTELU – TOIMINTA – TULOKSET

LEADER- TOIMINTARYHMÄN "LAATUMATKA"?

LEADER-LAATUMATKAN PÄÄVAIHEET

VERTAISAUDITOINTI?

- Asiallisesti hyvin lähellä benchmarkingia (vertaile, arvioi, ota oppia parhaista suunnitelmallisesti ja luottamuksellisesti)
- Vertaisauditointi on ulkoista arviointi (vrt. itsearviointi)
- Auditointi on määritellyn prosessin ja kriteerien mukaisesti tapahtuvaa kehittävä arviointia:
 - *arvioidaan suhteessa sertifikaattiin...*
 - *arvioidaan suhteessa toimialan parhaisiin käytänteisiin...*
 - *arvioidaan suhteessa auditointikohteen laatukäsikirjaan...*
 - *arvioidaan suhteessa auditoijan omaan organisaatioon...*
- Vertaisauditoinnissa keskeistä:
 - *ennalta sovittu prosessi*
 - *avoimuus*
 - *luottamuksellisuus*
- Vertaisauditoinnin lopputuloksena tunnistetut:
 - *vahvuudet*
 - *parantamisalueet*
 - *ja konkreettiset kehittämisideat/-keinot*

HYVÄ VERTAISAUDITOIJA?

- Pitää kiinni ennalta sovituista toimintatavoista ja prosesseista.
- Kyseenalaistaa rohkeasti, mutta asiallisesti ja perustellusti.
- Perustaa ajatuksensa enemmän näyttöön, kuin mielipiteisiin.
- On halukas myös itse oppimaan.
- Omaa kohteeseen liittyvän riittävän syvän ja laaja-alaisen substanssiosaamisen.
- On valmentaja, joka luo auditointikohteelle omalla toiminnallaan aitoa lisäarvoa.

KOKEMUKSIA VERTAISAUDITOINNISTA

Poimintoja:

- Keskeisiksi toimintaa helpottavaksi työkaluiksi nousivat vuosikello, vertaisauditoinnit ja ristiinhaastattelut palautteen saamiseksi.
- Pilottivaiheen toimintatapojen suhteuttaminen mahdollisesti tuleviin valtakunnallisiin prosesseihin.
- Valmistautuminen ja taustamateriaalit erittäin tärkeitä.
- Koko työtiimin paikallaolo tärkeää.
- Konkreettisten kehittämistoimenpiteiden (perustuvat näyttöön) lisäksi suosituksia (näkemystä) ja hyviä käytäntöjä.
- Ei tulla opettamaan, eikä viisastelemaan.
- Aikatarve kokonaisuudessaan n. 3 päivää
- Laatukäsikirja vs. toimintajärjestelmä
- *”Herkkä nenä, isot korvat ja pieni suu”*

LEADER-RYHMIEN TOIMINNAN ITSEARVIOINTI. VERTAISAUDITOINNIN JA VUOSIRAPORTOINNIN KEHITTÄMINEN...

Poimintoja:

- Monenlaista arviointia on tehty lähes kaikissa Leader-ryhmissä. Eriyisen paljon on tehty itsearviointia.

TYÖRYHMÄTYÖSKENTELYÄ:

1. KESKUSTELUTEEMA PÖYTÄKUNNITTAIN: "LAATUTYÖN EHEYS"

- Miten estetään Leader-laatutyön pirstaloituminen? Miten päästään tilanteeseen, että laatukäsikirjat ovat kaikilla käytössä?
- Hallituksen rooli laatutyössä?

YHTEENVETOA

Pirstaloitumisen estäminen:

- Laatutyön "ääripäiden" sparraus
- Hyötyjen esille tuominen vielä nykyistä enemmän
- Minikriteerien uudelleen esille tuominen - mitä laatukäsikirjassa ainakin pitäisi olla?
- Resurssit vaihtelevat – ajankäytön fokusointi olennaiseen
- Laatukäsikirjojen sisäinen erilaisuus ei ole ongelma, olennaista on että ne ovat käytössä
- Laatutyön "arkipäiväistäminen" – käytännön työn ja laatutyön välisen sillan vahvistaminen
- Laatukäsikirjan sisällön tiivistäminen

Hallituksen rooli laatutyössä:

- Hallituksen roolin vahvistaminen yleisesti laatutyössä
- Hallitustyöskentelyoppaan päivittäminen ja tiivistäminen
- Johdon katselmukset osana laatutyötä ja itsearviointia
- Laatutyöhön liittyvät "pistokokeet"

2. KESKUSTELUTEEMA PÖYTÄKUNNITTAIN: "VERTAISAUDITOINTI"

- Vertaisauditointi: lähdetäänkö tekemään?
- Vertaisauditointi:
 - yhteinen prosessi ja lomakkeet?
 - yhteiset auditointikohteet vuosittain (auditoidava prosessi)?
- Miten auditointiparit muodostetaan?
- Tuleeko auditointiraportissa olla osioita, jotka ovat kaikkien Leader-toimijoiden käytettävissä/nähtävissä?
- Vertaisauditointi ja vuosiraportti: niiden keskinäinen suhde?

YHTEENVETOA (1/2)

Vertaisauditointi: Lähdetäänkö tekemään?

- KYLLÄ!

Vertaisauditointi: Yhteinen prosessi ja lomakkeet?

- KYLLÄ! Määritellään minimikriteerit, joiden mukaan toimitaan.

Vertaisauditointi: Yhteiset auditointikohteet vuosittain (prosessi)?

- Määritellään ohjelmakausittain teemat ja sen jälkeen vapaavalinnaisesti
- 1 yhteinen ja 1 valinnainen teema vuosittain
- Määritelyjen prosessien mukaan vapaa valinta vuosittain
- Voi olla eri kohde/prosessi kuin auditointiparilla

Miten auditointiparit tulisi muodostaa?

- Täysin vapaasti vuosittain
- 2 tai 3-4 ryhmää vapaasti muodostaen ja niiden tukeminen, jotka eivät automaattisesti löydä paria
- 2 vuoden välein vaihtuvat
- Saman Ely-keskuksen alueelta, eri Ely-keskuksen alueelta

YHTEENVETOA (2/2)

Tuleeko auditointiraportissa olla osioita, jotka ovat kaikkien Leader-toimijoiden nähtävissä/käytettävissä?

- Osa julkista ja osa yksityistä – hyvät käytännöt julkiseksi

Vertaisauditointi ja vuosiraportti: niiden keskinäinen suhde?

- Kuvataan vapaamuotoisesti vuosiraporttiin miten vertaisauditointi on suoritettu

HUOM!

- Tärkeää pitää hallitukset tietoisena auditointiprosessin vaiheista ja sisällöistä